

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/172/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117220892
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7117220892.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: Q.. Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. X, S., zast. JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom, so sídlom Slovenská 46, Prešov, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 12.04.2018, č.k. 15C/29/2017-49

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví konanie v časti zaplatenia istiny v sume 0,67 EUR s príslušenstvom zastavil (I. výrok), žalovanému uložil povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 780,09 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.08.2017 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (II. výrok) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia vo výške 780,76 EUR s prísl., ktorú odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 04.08.2012 zmluvu o úvere č. 4207099632, ktorá bola vopred pripravená v neprospech spotrebiteľa - žalobcu. Žalovaný použil pri uzatváraní zmluvy predtlačенú formulárovú štandardizovanú zmluvu, ktorej obsah bol žalovaným vopred pripravený bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jednotlivé zmluvné ustanovenia. Keďže zmluva neobsahuje náležitosti v zmysle zákona, a to termín konečnej splatnosti úveru, RPMN, výšku, počet a termíny splátok istiny a úrokov, je úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca žalovanému uhradil sumu 3.580,09 EUR, pričom úver mu bol poskytnutý v sume 2.800 EUR. Žalovaný teda prijal sumu 780,76 EUR bez právneho dôvodu, a preto je žalovaný povinný ju vydať.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaný ako veriteľ so žalobcom ako dlžníkom - spotrebiteľom uzatvorili dňa 04.08.2012 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, vo forme vopred predtlačенého formulára. Na základe predmetnej zmluvy poskytol žalovaný žalobcovi úver vo výške 2.800 EUR, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť formou 84 mesačných splátok vo výške 66,87 EUR. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola v sume 5.221,44 EUR, teda celkové náklady spotrebiteľa predstavovali 2.421,44 EUR, čo však nebolo v zmluve uvedené. Ročná úroková sadzba predstavovala 18,86 %, RPMN od 21,6 do 22,3 % a priemerná hodnota RPMN 19,59 %. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky (VOP). V tlačive zmluvy pri základných údajoch týkajúcej sa poskytnutého úveru nebol uvedený deň splatnosti splátok istiny. Termín konečnej splatnosti

spotrebiteľského úveru bol v zmluve uvedený: 84 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci. Žalobca žalovanému uhradil spolu sumu 3.580,09 EUR.

4. Právne súd vec posúdil podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 39, § 41, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, § 54 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 458 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

5. Konštatoval, že aj keď predmetom zmluvy bol záväzok žalobcu, ktorý vznikol zo zmluvy o úvere a táto predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah, predmetnú zmluvu je potrebné považovať za zmluvu spotrebiteľskú a na žalobcu hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Uzatvorená zmluva podlieha tiež režimu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pretože bola uzavretá medzi veriteľom ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej podnikateľskej činnosti poskytovanie úverov a pôžičiek a na druhej strane spotrebiteľom ako fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Zmluva uzatvorená medzi žalovaným a žalobcom spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je, že sú pripravené pre spotrebiteľa vopred a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné obchodné podmienky, ktoré žalobca ako dlžník ovplyvniť nemohol, sú pripravené vopred a pre veľký počet spotrebiteľov.

6. Súd prvej inštancie po preskúmaní úverovej zmluvy zistil, že táto nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zdôraznil, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 9 definuje, ktoré náležitosti musí obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere. Ak zmluva nemá písomnú formu alebo neobsahuje náležitosti uvedené v zákone, zákon s ich absenciou spája dôsledky, a to, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (ak zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/, y/).

7. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k), a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve bol uvedený iba počet splátok a výška mesačnej splátky (bez rozdelenia istiny a úrokov). Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. Informácia o termíne splatnosti splátok, ktoré sú „splatné do 15. dňa v kalendárnom mesiaci“ je uvedená malým písmom. Rovnako chýba v zmluve aj obsahová náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a síce výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška mesačnej splátky 66,87 EUR bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku splátky istiny, výšku splátky úrokov a výšku splátky iných poplatkov. Dlžník musí mať od začiatku prehľad, z akých položiek pozostávajú jednotlivé splátky a ako dlho bude úver splácať, čo z jednotlivých splátok predstavuje istinu, koľko úrok a odmena veriteľa a kedy je v prípade riadneho splácania úveru splatná posledná splátka. Uvedené nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keby z iných ustanovení zmluvy vyplývala výška úrokov a poplatkov. Účelom náležitostí ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ je teda informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, pretože potom je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho plátbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a iné poplatky, teda odplatu veriteľa. Uvedené údaje zmluva neobsahuje, ide pritom o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy.

8. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že v zmysle uzatvorenej zmluvy je lehota splatnosti určená 84 mesiacov po poskytnutí úveru. Takéto určenie konečnej splatnosti úveru nepovažoval za dojednanie v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch. Lehota splatnosti bola určená iba uvedením počtu mesiacov od poskytnutia úveru, čo nemožno považovať za súladné s § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorého zmyslom je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené ustanovenie vyžaduje presnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom

k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“.

9. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

10. Žalovaný poskytol žalobcovi sumu 2.800 EUR, pričom žalobca zaplatil žalovanému splátky spolu vo výške 3.580,09 EUR, a teda uhradil viac, než mu bolo poskytnuté. Medzi stranami sporu nebolo sporné poskytnutie úveru a ani celková suma zaplatená žalobcom žalovanému. Súd prvej inštancie tak uviedol, že vzhľadom na to, že _____ na poskytnutý úver sa hľadí ako bezúročný a bez poplatkov, má žalobca právo _____ na vrátenie bezdôvodného obohatenia vo výške 780,09 EUR, t.j. na sumu, o ktorú zaplatené splátky prevyšujú poskytnutý úver.

11. Preto súd prvej inštancie zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 780,09 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.08.2017 _____ do zaplataenia, v zmysle § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z..

12. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobca mal v spore plný úspech (zastavenie konania v časti zaplataenia istiny v sume _____ 0,67 EUR procesne zavinené žalobcom súd prvej inštancie považoval _____ za zanedbateľné), súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Proti výroku II. a III. rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie, prípadne zmeniť a priznať žalovanému náhradu trov konania.

14. V odvolaní uviedol, že súd vo svojom rozsudku dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov, a to z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a f) zákona č. 129/2010 Z. z.. K obsahovej náležitosti predmetných úverových zmlúv v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona poukázal na skutočnosť, že bol podaný Okresným súdom Dunajská Streda návrh na začatie prejudiciálneho konania pre obdobné právne posúdenie obsahových náležitostí právneho úkonu a bolo Rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15 spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. proti Klára Bíróová rozhodnuté, že Článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva _____ o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Ďalej uviedol, že v prípadoch, kedy Súdny dvor EÚ podáva právny výklad ustanovení európskeho práva či už v jednotlivých rozhodnutiach alebo na žiadosť súdov členských štátov či iných orgánov a inštitúcií EÚ má jeho judikatúra všeobecnú záväznosť. To znamená, že týmto výkladom sa musí riadiť nielen súd, ktorý o výklad požiadal, či štát alebo inštitúcia EÚ, ktorej je rozhodnutie určené, ale všetky členské štáty, ich orgány a obyvateľstvo ako aj samotné orgány EÚ. Žalovaný sa tak dovolával výkladu ust. § 9 ods. 2 písm. k) v súlade _____ s princípom eurokonformného výkladu právnej normy, t. j. výklad v súlade _____ so smernicou, tak aby sa zabezpečil „reálny účinok“ smernice k cieľu vytvoriť skutočný vnútorný trh. Rovnako poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.02.2018 v konaní sp. zn. 3 Cdo/146/2017, v ktorom Najvyšší súd SR konštatoval, že „Nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Od 1. mája 2018 sa legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho

výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) preklenúť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.“ K ustanoveniu § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. uviedol, že cieľom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je, aby mal spotrebiteľ informáciu, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Aj keď zmluva neuvádza presný číselný dátum ukončenia zmluvy, veriteľ použil objektívne zistiteľné kritéria, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru. Žalovaný mal za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. aj vtedy, pokiaľ veriteľ použije objektívne zistiteľné kritéria, z ktorých je nepochybne možné určiť dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru, tak ako je tomu v danom prípade. Spotrebiteľ teda disponuje informáciou, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť poskytnutého úveru, a preto je cieľ sledovaný ustanovením § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. dosiahnutý. Opätovne poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-42/15 zo dňa 09.11.2016 a judikatúru slovenských súdov (rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 17Csp/158/2017 zo dňa 21.11.2017, rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 13Csp/132/2017 zo dňa 16.10.2017 a rozsudok Okresného súdu Senica sp. zn. 9Csp/188/2017 zo dňa 21.03.2018).

15. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

16. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd podľa § 34 CSP prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm., f) a h) CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a podľa § 391 ods. 1 prvá veta CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zastavení konania v časti zaplatenia istiny 0,67 EUR s prísl. nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom odvolacieho konania (§ 367 ods. 2 CSP).

18. Žalobca v odvolaní uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, t.j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

19. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

20. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

21. Vychádzajúc z obsahu odvolacích dôvodov, odvolací súd skúmal, či dôvody, pre ktoré súd považoval úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, ktorú otázku súd riešil ako predbežnú vo vzťahu

k posudzovaniu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, majú za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a dospel k záveru, že v tejto časti súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak ust. § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona 129/2010 Z. z. nevyložil eurokonformne, vychádzajúc zo smernice 2008/48/ES.

22. Pokiaľ ide o eurokonformný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona 129/2010 Z. z., v zmysle ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, riešením tejto otázky sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018 (a následne aj 3 Cdo 56/2018 zo dňa 17.04.2018).

23. Z vyššie citovaného rozhodnutia vyplýva, že zákon č. 129/2010 Z. z. je úplnou transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Smernica ako špecifický prameň práva Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli smer sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (odkaz na rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110).

24. Z vyššie citovaného rozhodnutia ďalej vyplýva, že rozsudok konštatoval, že smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 smernice. Vychádzajúc zo záveru, že zákonom 129/2010 Z. z. bola transponovaná smernica 2008/48/ES v celom rozsahu, zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona 129/2010 Z. z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 smernice. To je skutočnosť, na ktorú musí vziať zreteľ vnútroštátny súd pri aplikácii ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona 129/2010 Z. z. Eurokonformným výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona 129/2010 Z. z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. Pokiaľ ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“ alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Z dôvodovej správy k zákonu 129/2010 Z. z. v žiadnom prípade nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ust. § 9 ods. 2 písm. k) tohto zákona sprísnilo požiadavku zakotvenú v smernici, teda to, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru, ktorý zahŕňa istinu, úroky a aj iné poplatky. Podľa presvedčenia najvyššieho súdu zohľadňujúceho aj účel zákona, ktorý je vyjadrený v dôvodovej správe, teda ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona 129/2010 Z. z. neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje článok 10 ods. 2 písm. h) smernice (viď bližšie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018).

25. Podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, účinného v čase uzatvorenia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

26. Aplikujúc závery vyššie uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu v prejednávanej veci a vychádzajúc z uzavretej úverovej zmluvy zo dňa 04.08.2012, v ktorej bola dohodnutá výška splátok (mesačných) úveru sumou 66,87 EUR, uvedený je počet 84 splátok a určený je aj termín splatnosti

jednotlivých splátok (prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru, pokiaľ kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci, dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka), má zmluva náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona 129/2010 Z. z. účinného v čase uzavretia zmluvy a z tohto dôvodu nejde o úver bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona 129/2010 Z. z..

27. Závery vyššie citovaného rozsudku najvyššieho súdu možno obdobne aplikovať aj pri posudzovaní splnenia náležitostí spotrebiteľskej zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona 129/2010 Z. z., v zmysle ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

28. Vyššie citované zákonné ustanovenie je transpozíciou článku 10 ods. 2 písm. c) smernice 2008/48/ES, ktorá ustanovuje ako povinnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedenie dĺžky trvania zmluvy o úvere. Táto náležitosť je vyjadrená v zákone 129/2010 Z. z. práve v § 9 ods. 2 písm. f) tak, že zmluva musí obsahovať dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Aj v tomto prípade možno uzavrieť, že zámerom zákonodarcu nebolo, aby ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 smernice, a aj na túto skutočnosť musí súd vziať zreteľ pri aplikácii ust. § 9 ods. 2 písm. f). Odvolací súd zastáva názor, že ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje článok 10 ods. 2 písm. c) smernice.

29. Eurokonformným výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. f), ktorý v danom prípade je nielen možný, ale aj potrebný, dospel odvolací súd k záveru, že povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vymedzenie dĺžky trvania zmluvy o úvere dostatočne určitým spôsobom a vnútroštátna úprava vymedzenie dĺžky trvania predpokladá uvedením doby trvania zmluvy a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

30. V prejednávanej veci súd správne zistil, že lehota splatnosti úveru (konečná splatnosť) je určená 84 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci.

31. Podľa názoru odvolacieho súdu takéto vymedzenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru je dostatočne určité a nemôže vyvolávať žiadne pochybnosti. Pod pojmom termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nemožno bezvýhradne rozumieť iba konkrétne určený dátum, ak podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum poslednej splátky a aj konečnej splatnosti úveru.

32. Vyššie uvedené možno vyvodiť z výkladu článku 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48/ES v rozsudku ESD C - 42/2015 bod 50. Európsky súdny dvor v rozsudku konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátum týchto splátok.

33. V prejednávanej veci termín konečnej splatnosti úveru teda nebolo nevyhnutné určiť konkrétnym dátumom, ako to nesprávne uzavrel súd prvej inštancie, ale postačilo vymedzenie iným určitým spôsobom, ktoré bez akýchkoľvek ťažkostí a pochybností umožňovalo spotrebiteľovi tento dátum identifikovať.

34. Súd prvej inštancie preto dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov vzhľadom na chýbajúcu náležitosť podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. - nevymedzenie termínu konečnej splatnosti úveru konkrétnym dátumom.

35. Odvolací súd tak konštatuje, že z úverovej zmluvy uzatvorenej medzi stranami sporu, je možné určiť dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (84 mesiacov po poskytnutí úveru), rovnako splatnosť prvej splátky (tá je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru, resp. v prípade ak kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej

splátky posledný deň v mesiaci), splatnosť druhej a nasledujúcich splátok (do 15. dňa v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka) a termín konečnej splatnosti (84 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci).

36. Termín prvej splátky, ako aj termíny každej ďalšej splátky až po poslednú splátku boli uvedené podrobne a zrozumiteľne tak, že každý priemerný spotrebiteľ je schopný bez problémov určiť ich termíny. Vyššie uvedený popis termínov splátok zabezpečuje bezproblémovosť určenia termínov splatnosti každej jednej splátky, vrátane poslednej a takisto určenia času, dokedy zmluva trvá.

37. Vychádzajúc z požiadavky smernice 2008/48/ES, článok 10 ods. 2 písm. c), vyžadujúcej uvedenie dĺžky trvania zmluvy o úvere, je uvedenie konečnej splatnosti úveru vyššie uvedeným spôsobom v spojení s uvedením doby, na ktorú sa úver poskytuje, naplnením náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z..

38. Termín konečnej splatnosti úveru je teda vyjadrený termínom poslednej splátky, ktorá je splatná po 84 mesiacoch po poskytnutí úveru, a to do 15 dňa v mesiaci, a preto nemožno konštatovať nedostatok tejto náležitosti a z toho dôvodu aj bezúročnosť a bezpoplatkovosť úverovej zmluvy.

39. Dôvody, pre ktoré súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov, neboli súdom prvej inštancie správne právne vyhodnotené, a preto jeho záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. je nesprávny.

40. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia súd nevykonal dokazovanie, či úverová zmluva obsahuje ostatné zákonom predpísané náležitosti (§ 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z.) a či pre ich prípadný nedostatok (absenciu) nie je úver bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z.) a neskúmal, či v zmluve je správne uvedená RPMN (§ 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z.).

41. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 389 písm. b) a c) CSP zrušil.

42. V ďalšom konaní po vrátení veci súd prvej inštancie bude vychádzať z právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tomto rozhodnutí a zohľadňujúc obsah ustanovení úverovej zmluvy zo dňa 04.08.2012, bude jeho úlohou opätovne posúdiť, či uzatvorená úverová zmluva spĺňa všetky náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., a následne posúdiť, či v zmysle § 11 ods. 1 cit. zákona možno považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Následne bude jeho úlohou posúdiť dôvodnosť žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia z uzatvorenej úverovej zmluvy, s prihliadnutím na osobitosti dokazovania v konaní s ochranou slabšej strany a rovnako bude povinnosťou súdu ex offio prihliadať na existenciu prípadných neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

43. Vzhľadom k tomu, že výrok o trovách konania pred súdom prvej inštancie je súvisiacim výrokom (§ 379 písm. a) CSP), odvolací súd súčasne so zrušením vyhovujúceho výroku, zrušil aj výrok o trovách konania. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

44. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).